

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

M 2 5 1 2 7 2 1 1

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

Višja raven
LATINŠČINA
Izpitna pola 1

Prevod

Petek, 6. junij 2025 / 90 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, latinsko-slovenski slovar in latinsko slovnico.

Konceptni list je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati naloge, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola vsebuje besedilo v latinščini, ki ga je treba prevesti v slovenščino. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 60.

Pišite v izpitno polo z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**. Pišite čitljivo in skladno s pravopisnimi pravili. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljivo besedilo bo ocenjeno z 0 točkami. Osnutek prevoda, ki ga lahko napišete na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 8 strani, od tega 2 prazni.

Prevedite naslednji odlomek v slovenščino.

Plinij primerja dve junaštvi rimske žene Arije.

Aegrotabat Caecina Paetus¹, maritus Arriae², aegrotabat etiam filius, uterque mortifere, ut³ videbatur. Filius decessit, puer eximiā pulchritudine et pari verecundiā⁴, et parentibus non minus propter alia⁵ carus, quam quod filius erat. Filio mater ita funus paravit, ut ignoraret maritus. Immo etiam, quotiens cubiculum eius intraret, vivere filium atque etiam convalescere simulabat⁶, ac marito saepe interroganti, quid ageret puer, respondebat: »Bene quievit, libenter cibum sumpsit.« Deinde, cum⁷ diu cohibitae lacrimae vincerent, egrediebatur; tunc se dolori dabat. Satiata, siccis oculis, composito vultu redibat, tamquam orbitatem foris reliquisset.

Praeclarum quidem illud factum eius⁸: pugionem stringere, perfodere pectus, extrahere pugionem, porrigere marito, addere voce immortalis ac paene divinā: »Paete¹, non dolet⁹.«

Sed tamen Arriae ista facienti gloria et aeternitas ante oculos erant. Quam maius est sine praemio aeternitatis et sine praemio gloriae abdere lacrimas, operire luctum et, amissō filiō, matrem adhuc¹⁰ agere!

(Vir: Plinij Mlajši)

¹ **Paetus, Paeti m.:** *Pet (m. ime)*

² **Arria, Arriae f.:** *Arija (ž. ime)*

³ **ut:** *kot*

⁴ **verecundia, -ae f.:** *spoštovanje*

⁵ **propter alia:** *»zaradi drugih stvari«*

⁶ **simulabat < simulo 1:** *»pretvarjam se«*

⁷ **cum:** *vselej ko*

⁸ **Praeclarum quidem illud factum eius:** *»Čudovito je bilo sicer tisto njeno dejanje« (Tu Plinij govori o drugem Arijinem junaštvu, ko je cesar Klavdij pozneje od Cecine Peta zahteval, da naredi samomor. Ker tega sprva ni zmogel, mu je žena Arija dala zgled.)*

⁹ **non dolet:** *»saj ne boli«*

¹⁰ **adhuc:** *»še naprej«*

